

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 28-37-04; 29-35-69

Telefon dyżurny: 21-34-34

ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telex: 816-436

BS/47/20/90

POLITYKA GOSPODARCZA RZĄDU
PIERWSZY MIESIĄC REALIZACJI PLANU STABILIZACJI

Komunikat z badań

Warszawa, luty 1990 r.

W listopadzie ubiegłego roku polityka gospodarcza rządu T.Mazowieckiego zyskała wśród społeczeństwa szerokie grono zwolenników. Zdaniem badanych, żadna z dotychczasowych ekip rządzących nie miała tak dużych szans na uporanie się z kryzysem, co obecna. Choć niewiele jeszcze wówczas wiadano o nowym programie gospodarczym, wiązano z nim duże nadzieje. Dały one znać o sobie u progu 1990 roku, kiedy to znacznemu zwiększeniu społecznego zainteresowania programem Balcerowicza towarzyszył wzrost poparcia dla niego. Komunikat prezentuje opinie¹ na temat pierwszego miesiąca jego realizacji, a zwłaszcza objawów obserwowanych podczas jego wdrażania. Jest on próbą prześledzenia dynamiki zmian, jakie zaszły w społecznych ocenach polityki gospodarczej wdrażanej od początku przez rząd T.Mazowieckiego.

1. Zmiany w życiu społeczno-gospodarczym kraju w pierwszym miesiącu realizacji rządowego programu gospodarczego

W opinii badanych, od chwili wprowadzenia w życie programu Balcerowicza wiele zmieniło się w sytuacji gospodarczej kraju i w życiu społecznym. Powszechnie uważa się, że jego realizacja przyniosła gospodarce zdecydowanie więcej korzystnych efektów niż samym Polakom (tab. 1).

Tabela 1

w procentach

Rodzaj odpowiedzi	Czy pierwszy miesiąc realizacji programu Balcerowicza przyniósł:	
	gospodarce	społeczeństwu
Więcej dobrego niż złego	23,8	9,2
Tyle samo dobrego, co złego	29,6	29,0
Więcej złego niż dobrego	20,6	44,3
Nic nie zmienił	5,3	4,1
Trudno powiedzieć	20,6	13,3

¹ "Aktualne problemy i wydarzenia (2)" - badanie przeprowadzone w dniach 16-19 lutego 1990 r., na 1498-osobowej próbie udziałowej dorosłej ludności kraju.

Dwukrotnie częściej - w porównaniu z sytuacją ekonomiczną - twierdzi się, że jego wprowadzenie przyniosło ludziom więcej złego niż dobrego. Wynika to w dużej mierze z przeświadczenia o pogłębiającej się pauperyzacji społeczeństwa - o obniżaniu się poziomu życia mówi 75% badanych, częściej o 15% w stosunku do listopada '89. Porównanie ocen sytuacji gospodarczej wskazuje na spadek krytycyzmu zarówno wobec samej gospodarki (w styczniu '90 o 10% więcej), jak i kwalifikacji trudności w niej występujących jako wielkich (w listopadzie '89 o ponad 5% więcej - tab. 2). Można zatem wnioskować w obliczu najświeższych badań, że o ile program Balcerowicza przyniósł polskiej gospodarce zauważalne, choć trudne do określenia korzyści, to społeczeństwo zmusił do wyrzeczeń, obniżenia poziomu życia.

Pierwszy miesiąc wdrażania programu w małym stopniu zmienił społeczne opinie na temat przewidywanych skutków jego realizacji (tab. 3). Tak jak w styczniu sytuacja w większości wymienionych przez nas dziedzin życia społeczno-gospodarczego, zdaniem badanych, poprawi się, ale dopiero po pewnym czasie. Prognozy pogorszenia dotyczą: budownictwa mieszkaniowego, szans znalezienia pracy oraz poziomu zarobków i dochodów ludności.

Ze zdecydowanie większym optymizmem - niż miesiąc temu - respondenci patrzą na szansę poprawy zaopatrzenia rynku w artykuły przemysłowe i spożywcze (obecnie o około 1/5 jest większa grupa respondentów przewidujących szybką poprawę w obydwu dziedzinach) oraz stosunku ludzi do pracy (odpowiednio około 15%). Pogłębia się natomiast - zaobserwowany w styczniu - pesymizm co do skuteczności programu budownictwa mieszkaniowego (o 11% zwiększył się odsetek ankietowanych przewidujących pogorszenie) oraz możliwości znalezienia pracy (o 20%).

2. Stopień społecznego poparcia dla rządowego programu stabilizacji gospodarczej

Nadzieja, z jaką społeczeństwo powitało zapowiedź polityki gospodarczej rządu Mazowieckiego, uległa zmniejsze-

Tabela 2

w procentach

Przedmiot oceny	Respondenci według terminów badań									
	IV '87	VIII '87	XI '87	II '88	V '88	XI '88	V '89	XI '89	II '90	
Czy, Pana(i) zdaniem, trudności naszego kraju są:										
wielkie	76,5	63,4	75,4	79,0	77,1	78,2	80,3	83,3	77,9	
średnie	22,1	33,7	23,0	19,8	21,4	20,9	18,8	15,8	20,9	
małe	1,1	2,4	1,1	1,1	1,4	0,9	0,3	0,7	0,7	
trudno powiedzieć	0,3	0,4	0,2	-	-	-	-	0,1	0,5	
czy też:										
trwałe	49,3	44,7	44,3	59,9	56,7	42,7	41,7	21,7	28,4	
przejściowe	49,8	54,4	53,6	39,2	42,4	56,6	56,8	77,8	70,0	
Rozwój gospodarczy kraju w najbliższym czasie będzie:										
szybszy niż obecnie	18,3	22,8	27,8	17,1	11,5	37,7	27,1	59,7	43,5	
taki sam	57,4	55,5	53,9	60,3	62,4	47,8	56,7	32,5	36,5	
wolniejszy niż obecnie	23,5	20,6	16,3	22,2	25,5	13,8	15,1	7,1	16,8	

Tabela 3

w procentach

Dziedziny życia społeczno-gospodarczego	Stosunek do danej dziedziny życia					Średnia ^{a)}	
	szybko poprawi się	poprawi się, ale dopiero po pewnym czasie	niewiele się zmieni	raczej pogorszy się	trudno powiedzieć		
Ogólna sytuacja gospodarcza kraju	I '90	4,3	56,6	15,4	7,1	16,5	58,9
	II '90	4,5	56,4	15,1	10,3	13,6	57,4
Sytuacja polityczna kraju	I '90	10,6	32,0	26,4	8,3	22,6	52,5
	II '90	12,1	36,6	23,0	8,1	20,2	55,4
Nastroje ludności	I '90	3,4	38,0	15,0	27,3	16,3	43,8
	II '90	2,4	39,0	17,0	29,0	12,6	42,2
Zaopatrzenie rynku w artykuły spożywcze	I '90	10,2	53,4	14,7	10,4	11,1	59,6
	II '90	29,2	41,5	14,8	7,5	7,1	67,5
Zaopatrzenie rynku w towary przemysłowe	I '90	9,6	54,2	15,7	8,0	12,4	60,4
	II '90	29,5	40,3	14,2	7,0	9,0	67,8
Stosunek ludzi do pracy	I '90	19,8	42,3	19,0	4,4	14,4	63,5
	II '90	34,5	33,4	13,4	6,3	12,3	69,1
Organizacja pracy w przedsiębiorstwach i instytucjach	I '90	14,5	43,7	18,6	2,2	20,9	62,4
	II '90	16,0	43,1	19,1	3,1	18,7	62,4
Wielkość i jakość produkcji w przedsiębiorstwach przemysłowych	I '90	6,4	44,4	18,2	6,2	24,7	56,6
	II '90	6,6	39,9	19,7	13,0	20,8	51,9
Ilość produkowanej w kraju żywności	I '90	5,2	44,8	18,9	13,7	17,2	52,2
	II '90	12,3	36,7	19,6	18,6	12,8	51,1
Działalność handlu, obsługa w sklepach	I '90	9,4	42,0	27,3	5,5	15,7	55,6
	II '90	16,4	41,1	27,8	5,4	9,3	58,8
Sytuacja w budownictwie mieszkaniowym	I '90	1,3	16,8	28,7	32,6	20,4	31,3
	II '90	1,2	11,3	24,6	43,8	19,1	25,4
Szanse na znalezienie pracy	I '90	2,0	11,2	11,0	55,4	20,5	23,3
	II '90	1,2	5,7	6,9	75,1	11,1	12,8
Zarobki i dochody ludności	I '90	1,2	25,1	12,1	45,6	15,8	31,0
	II '90	1,5	23,1	17,6	44,1	13,6	30,1
Siła nabywcza zło-tówki	I '90	4,9	37,3	11,4	17,6	28,6	50,1
	II '90	6,6	35,8	13,4	17,4	26,8	50,2
Dopływ kapitału i technologii z zagranicy	I '90	12,9	35,3	10,9	3,3	37,6	60,8
	II '90	9,1	31,4	13,3	5,4	40,8	56,4

a) Średnie obliczono po przeskalowaniu ocen. Poszczególnym odpowiedziom przypisano następujące wartości: szybko poprawi się - 100; poprawi się, ale po pewnym czasie - 75; trudno powiedzieć - 50; niewiele się zmieni - 25; raczej pogorszy się - 0. Zatem: im wyższa średnia, tym bardziej optymistyczne przewidywania.

niu. W porównaniu z listopadem ubiegłego roku o ponad 12% mniej ankietowanych jest przekonanych, że stwarza ona szansę wyjścia z kryzysu (tab. 4). Trzykrotnie częściej niż wcześniej twierdzi się także, że nie gwarantuje ona takich możliwości.

Tabela 4

w procentach

Polityka rządu ^{a)} zmierzająca do wyjścia z kryzysu	Odpowiedzi respondentów według terminów badań:		
	XI '89	I '90	II '90
Stwarza szanse	76,1	59,7	63,7
Nie stwarza szans	5,8	10,8	17,4
Trudno powiedzieć	18,0	29,3	19,0
^{a)} W sondażu zrealizowanym w I '90 pytaliśmy o program Balcerowicza.			

Choć prognozy badanych co do szans uporania się z kryzysem dzięki polityce rządu T. Mazowieckiego są znacznie bardziej optymistyczne niż w przypadku poprzednich ekip rządzących², to wzrost pesymizmu jest znaczący.

Ponadto program Balcerowicza jest ciągle dla dużej grupy ankietowanych trudny do oceny (tab. 5). Utrzymuje się znaczna, choć mniejsza niż w listopadzie ubiegłego roku, grupa respondentów nie udzielających jednoznacznych opinii: *za mało o nim wiem* - 34,0%, *nie mam zdania na ten temat* - 14,6%. Wśród pozostałych, w porównaniu ze styczniem br., obserwujemy niewielki spadek poparcia (o około 3%) dla programu Balcerowicza, przy porównywalnym wzroście braku akceptacji (ponad 4%).

W ciągu miesiąca niewielkim zmianom uległa aprobata dla wicepremiera Balcerowicza (60,5 wobec 58,9%), zwiększyła się natomiast grupa (z 19,6 do 24,6%) twierdzących, że jego działalność nie służy dobrze interesom społeczeństwa. Zdaniem ankietowanych, rządowy program budzi w społeczeństwie duże kontro-

² Najwyższy odsetek ocen pozytywnych dla rządu Z. Messnera 40,0 (XI '87), dla rządu M. Rakowskiego - 45,3 (XI '89).

wersje. Ponad 1/3 z nich przekonana jest, że wśród Polaków ma on tyle samo zwolenników co przeciwników, z pozostałych 1/5 twierdzi, że przeważają ci pierwsi i 1/5, że ci drudzy. Ponad 20% nie ma w tej kwestii sprecyzowanej opinii.

Tabela 5

w procentach

Stosunek do programu Balcerowicza	Odpowiedzi respondentów według terminów badań:		
	XI '89	I '90	II '90
Popiera program	30,8	41,5	38,6
Nie popiera	3,1	8,5	12,9
Brak jednoznacznych ocen	66,0	49,7	48,6

Badani postawieni w roli posła na Sejm częściej niż kilka tygodni temu byłoby przeciwni wprowadzeniu rządowego programu w życie (około 6%), rzadziej opowiadaliby się za jego realizacją (około 5%; tab. 6). Podobnie jak w styczniu, większość z nich - mimo różnic co do tempa zmian - zdecydowałaby o wprowadzeniu tego programu w naszym kraju. Wydaje się, że w opinii badanych dominuje pogląd o braku innych alternatyw dla naszego kraju niż obecne reformy.

Tabela 6

w procentach

Respondenci w roli posłów w sprawie programu Balcerowicza głosowaliby za:	Odpowiedzi według terminów badań:	
	I '90	II '90
Jego jak najszybszą realizacją	34,5	32,0
Jego realizacją, ale bardziej rozłożoną w czasie	33,2	30,8
Skierowaniem do ponownego opracowania	13,3	18,7
Odrzuceniem i opracowaniem konkurencyjnego programu	8,8	10,1
Trudno powiedzieć	9,4	8,0
	67,7	62,8
	22,1	28,8

x

x

x

W świadomości społecznej rządowy program stabilizacji dobrze służy gospodarce kraju. Już po pierwszym miesiącu jego realizacji badani zauważają istotne zmiany na lepsze. Nieco częściej (o 4%) niż w styczniu prognozuje się, że w ciągu najbliższych dwóch lat sytuacja ekonomiczna kraju poprawi się. Jednakże dostrzega się też aktualne trudności gospodarcze. Coraz częściej twierdzi się, że mają one charakter trwały, a rozwój gospodarczy naszego kraju w najbliższym czasie będzie wolniejszy niż obecnie (w porównaniu do XI'89 odpowiednio o około 7 i 10%). Wydaje się, że społeczna nadzieja związana z programem stabilizacji gospodarczej kraju oparta jest bardziej na zaufaniu i aprobacie dla gabinetu T. Mazowieckiego, niż na przekonaniu o trafności realizowanych przez niego reform ekonomicznych.

Nie ulega natomiast wątpliwości, że w opinii społecznej program ten niekorzystnie wpływa na warunki życia - jego realizacja przyniosła ludziom zdecydowanie więcej złego niż dobrego, a koszty podjętych przez rząd decyzji ponosi społeczeństwo. I zapewne dlatego właśnie program Balcerowicza coraz częściej spotyka się z krytyką, zwłaszcza osób: powyżej 60 roku życia, posiadających wykształcenie podstawowe, rolników (prezentowane przez nich niezadowolenie znajduje społeczne poparcie - ponad 58% badanych twierdzi, że ich protesty przeciwko programowi są w pełni bądź w większości uzasadnione), określających swoją sytuację materialną jako złą, należących do OPZZ. Są to grupy, które po miesiącu realizacji programu nadal nie są przekonane o tym, że jest on trafiony, wręcz przeciwnie - utwierdziły się w prezentowanym już w styczniu sceptycyzmie bądź w powściągliwości w jego ocenie.

ANEKS

Tabela 1

w procentach

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: Czy, Pana(i) zdaniem, pierwszy miesiąc realizacji programu Balcerowicza przyniósł gospodarce kraju:				
	więcej dobrego niż złego	tyle samo dobrego, co złego	więcej złego niż dobrego	nic nie zmienił	trudno powiedzieć
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	27,9	29,3	21,8	5,2	15,9
Kobiety	20,1	29,9	19,6	5,4	25,0
<u>Wiek</u>					
Do 29	23,0	24,5	19,1	7,3	26,1
30-39	27,2	30,4	20,3	3,7	18,3
40-59	24,4	33,7	22,0	5,1	14,9
60 i więcej lat	19,6	28,3	20,9	5,5	25,7
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	23,5	25,4	22,3	5,6	23,3
Miasto	24,1	32,2	19,6	5,1	19,0
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	17,3	27,5	21,8	6,3	27,1
Zasadnicze zawodowe	26,9	28,1	23,5	4,3	17,3
Średnie	28,7	31,5	19,1	4,0	16,6
Ponadśrednie	31,0	36,7	13,9	6,3	12,0
<u>Zatrudnienie</u>					
Pracownicy gospodarki uspołecznionej	27,0	31,6	19,5	4,4	17,6
Rolnicy	25,0	26,8	22,6	6,1	19,5
Emeryci i renciści	16,0	27,4	24,0	6,6	26,0
<u>Ocena własnej sytuacji materialnej</u>					
Bardzo zła, zła	14,4	23,4	33,0	7,6	21,6
Raczej zła	21,0	30,5	22,3	5,0	21,2
Przeciętna	25,9	32,7	15,4	4,9	21,0
Raczej dobra	39,4	27,3	17,2	3,0	13,1
Bardzo dobra i dobra	47,2	19,4	11,1	2,8	19,4
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
- "Solidarności"	35,0	29,3	15,0	2,4	18,3
- OPZZ	15,8	37,6	29,7	4,0	12,9
Nie należący do żadnych	21,9	28,7	21,2	6,0	22,2

Tabela 2

w procentach

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: Czy, Pana(i) zdaniem, pierwszy miesiąc realizacji programu Balcerowicza przyniósł społeczeństwu:				
	więcej dobrego niż złego	tyle sa- mo dob- rego, co złego	więcej złego niż do- brego	nic nie zmie- nił	trudno powie- dzieć
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	9,6	30,5	45,0	4,0	10,7
Kobiety	8,9	27,5	43,8	4,2	15,7
<u>Wiek</u>					
Do 29	6,7	24,3	42,6	7,6	18,8
30-39	11,9	30,2	43,1	2,5	12,4
40-59	9,3	31,3	46,6	4,0	8,9
60 i więcej lat	8,4	29,3	45,0	2,9	14,5
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	9,2	26,7	44,4	5,6	14,1
Miasto	9,2	30,5	44,3	3,3	12,8
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	6,6	23,3	49,8	4,5	15,8
Zasadnicze zawodowe	9,6	31,6	44,0	4,0	10,8
Średnie	12,1	33,0	38,3	4,0	12,6
Ponadśrednie	11,4	36,1	39,2	3,2	10,1
<u>Zatrudnienie</u>					
Pracownicy gospodarki uspołecznionej	11,6	30,3	43,0	4,4	10,8
Rolnicy	7,9	26,8	48,2	4,9	12,2
Emeryci i renciści	4,9	31,3	44,4	3,8	15,6
<u>Ocena własnej sytuacji materialnej</u>					
Bardzo zła i zła	4,5	18,2	61,2	4,1	12,0
Raczej zła	6,1	27,9	48,8	4,5	12,7
Przeciętna	12,3	32,6	36,9	4,0	14,1
Raczej dobra	12,1	38,4	33,3	3,0	13,1
Bardzo dobra i dobra	13,9	33,3	33,3	5,6	13,9
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
- "Solidarności"	15,0	32,1	37,4	1,6	13,8
- OPZZ	6,9	23,8	56,4	5,9	6,9
Nie należący do żadnych	8,2	28,5	44,8	4,7	13,8

Tabela 3

w procentach

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: Czy, Pana(i) zdaniem, dotychczasowa polityka rządu stwarza szanse wyjścia z kryzysu gospodarczego				
	zdecydowanie nie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	16,7	52,0	12,3	3,6	15,3
Kobiety	13,0	46,0	15,0	3,7	22,3
<u>Wiek</u>					
Do 29	14,8	48,5	12,7	3,9	20,0
30-39	16,6	49,1	13,2	4,5	16,6
40-49	15,3	51,2	14,9	3,1	15,5
60 i więcej lat	11,6	45,7	13,8	3,2	25,7
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	12,3	45,9	17,4	3,1	21,2
Miasto	16,3	50,7	11,4	4,0	17,6
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	8,4	46,4	15,2	3,9	26,2
Zasadnicze zawodowe	18,6	49,2	13,0	2,5	16,7
Średnie	17,9	50,9	12,8	4,3	14,1
Ponadśrednie	24,1	53,2	11,4	3,8	7,6
<u>Zatrudnienie</u>					
Pracownicy gospodarki uspołecznionej	16,7	51,5	12,6	3,7	15,4
Rolnicy	9,1	46,3	20,1	3,0	21,3
Emeryci i renciści	10,4	46,9	13,5	2,4	26,7
<u>Ocena własnej sytuacji materialnej</u>					
Bardzo zła i zła	10,0	37,8	20,3	8,2	23,7
Raczej zła	13,3	43,2	13,3	2,9	27,3
Przeciętna	15,3	55,1	12,7	2,7	14,1
Raczej dobra	25,3	57,6	5,1	1,0	11,1
Bardzo dobra i dobra	30,6	55,6	8,3	0,0	5,6
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
- "Solidarności"	23,6	53,7	7,7	1,6	13,4
- OPZZ	9,9	47,5	17,8	7,9	16,8
Nie należący do żadnych	13,3	47,7	14,5	3,8	20,7

Tabela 4

w procentach

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do programu Balcerowicza:			
	popieram go	nie popieram go	za mało wiem o nim	nie mam zdania na ten temat
<u>Płeć</u>				
Mężczyźni	45,7	14,4	27,8	12,1
Kobiety	31,9	11,5	39,7	16,8
<u>Wiek</u>				
Do 29	35,5	11,2	36,1	17,3
30-39	44,6	14,6	27,5	13,4
40-59	40,1	12,6	34,6	12,6
60 i więcej lat	32,2	12,9	39,2	15,8
<u>Miejsce zamieszkania</u>				
Wieś	33,0	14,4	36,5	16,0
Miasto	42,0	11,9	32,4	13,7
<u>Wykształcenie</u>				
Podstawowe	24,2	12,1	44,4	19,2
Zasadnicze zawodowe	41,7	12,3	32,7	13,3
Średnie	47,1	15,1	25,2	12,6
Ponadśrednie	67,1	11,4	17,7	3,8
<u>Zatrudnienie</u>				
Pracownicy gospodarki uspołecznionej	42,2	11,6	33,0	13,2
Rolnicy	31,1	17,1	32,3	19,5
Emeryci i renciści	32,3	12,2	38,9	16,7
<u>Ocena własnej sytuacji materialnej</u>				
Bardzo zła, zła	20,6	23,4	38,1	17,9
Raczej zła	30,8	12,7	37,7	18,8
Przeciętna	45,7	9,5	33,0	11,8
Raczej dobra	64,6	8,1	18,2	9,1
Bardzo dobra i dobra	58,3	8,3	22,2	11,1
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>				
Należący do:				
- "Solidarności"	52,0	8,9	27,6	11,4
- OPZZ	33,7	16,8	38,6	10,9
Nie należący do żadnych	35,6	13,4	35,1	15,9

Tabela 5

w procentach

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: Czy nowy program gospodarczy ma w społeczeństwie, według Pana(i):			
	więcej zwolenników niż przeciwników	tylu samo zwolenników co przeciwników	więcej przeciwników niż zwolenników	trudno powiedzieć
<u>Płeć</u>				
Mężczyźni	25,6	36,9	21,8	15,8
Kobiety	19,1	34,8	21,2	24,9
<u>Wiek</u>				
Do 29	19,1	39,1	20,9	20,9
30-39	26,5	36,9	19,8	16,8
40-59	21,6	35,6	22,2	20,7
60 i więcej lat	21,3	31,0	23,2	24,5
<u>Miejsce zamieszkania</u>				
Wieś	22,1	32,7	22,6	22,6
Miasto	22,4	37,6	20,8	19,2
<u>Wykształcenie</u>				
Podstawowe	16,2	33,0	23,9	26,9
Zasadnicze zawodowe	24,5	34,7	23,2	17,6
Średnie	25,7	39,5	18,9	15,9
Ponadśrednie	32,9	39,2	14,6	13,3
<u>Zatrudnienie</u>				
Pracownicy gospodarki uspołecznionej	23,4	36,9	22,2	17,5
Rolnicy	18,3	37,8	20,1	23,8
Emeryci i renciści	20,1	31,6	19,8	28,5
<u>Ocena własnej sytuacji materialnej</u>				
Bardzo zła, zła	14,8	29,9	32,3	23,0
Raczej zła	21,3	36,2	20,2	22,3
Przeciętna	24,1	36,8	19,6	19,5
Raczej dobra	32,3	44,4	11,1	12,1
Bardzo dobra i dobra	30,6	33,3	11,1	25,0
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>				
Należący do:				
- "Solidarności"	32,2	36,3	15,1	16,3
- OPZZ	18,8	37,6	27,7	15,8
Nie należący do żadnych	20,1	35,5	22,3	22,1

Tabela 6

w procentach

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: Czy dziś, z perspektywy paru tygodni, głosował(a)by Pan(i):				
	za jak najszybszą realizacją planu Balcerowicza	za jego realizacją, ale raczej rozłożoną w czasie	za skierowaniem do ponownego opracowania	za odrzuceniem i opracowaniem nowego programu	trudno powiedzieć
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	37,5	29,1	18,0	10,6	4,6
Kobiety	27,0	32,5	19,4	9,6	11,2
<u>Wiek</u>					
Do 29	28,3	31,3	17,6	13,1	9,7
30-39	36,2	30,3	19,1	8,4	5,7
40-59	34,1	29,5	20,0	8,9	7,3
60 i więcej lat	27,7	32,9	17,7	11,0	10,0
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	28,0	32,7	17,5	11,5	10,0
Miasto	34,5	29,7	19,5	9,2	6,8
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	23,4	34,3	18,3	10,9	12,7
Zasadnicze zawodowe	33,6	31,2	17,9	9,6	7,4
Średnie	37,3	28,2	19,9	19,8	3,8
Ponadśrednie	49,4	23,4	19,0	6,3	1,9
<u>Zatrudnienie</u>					
Pracownicy gospodarki uspołecznionej	34,6	30,3	18,9	9,8	6,2
Rolnicy	28,2	27,0	20,2	10,4	13,5
Emeryci i renciści	24,7	38,0	17,1	8,7	11,1
<u>Ocena własnej sytuacji materialnej</u>					
Bardzo zła i zła	17,2	32,0	22,0	19,2	9,6
Raczej zła	27,1	28,1	22,8	10,9	10,9
Przeciętna	36,5	33,0	16,6	7,2	6,4
Raczej dobra	57,6	25,3	11,1	2,0	3,0
Bardzo dobra i dobra	50,0	25,0	8,3	5,6	11,1
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
- "Solidarności"	45,5	27,2	12,6	7,7	6,9
- OPZZ	25,0	39,0	22,0	11,0	3,0
Nie należący do żadnych	29,4	31,0	19,7	10,7	8,9